

Jaarverslag 2009

Inhoudsopgave	blz.
I Voorwoord	2.
II Algemeen	3.
Profiel	3.
Werkgebied	3.
Organogram	3.
Personeel	4.
Personeelsmutaties	5.
Overlegstructuren	5.
III Investeringsen	8.
IV Patiëntenzorg	9.
Algemeen	9.
Histologie	12.
Cytologie	14.
Obducties	20.
Immunohistochemie	22.
V Kwaliteitsindicatoren	23.
VI Lidmaatschappen	29.
VII Nascholing	30.
VIII Kwaliteit	35.
CCKL	35.
Audits	35.
SKKP	35.
IX Wetenschappelijke activiteiten	38.

NAAM ONDERNEMING
ADRES
VESTIGINGSPLAATS
SECTOR
TELEFOON
FAX
E-MAIL
WEBSITE

PAL Laboratorium voor Pathologie
Laan van Londen 1800
3317DA Dordrecht
Gezondheidszorg
078-6542100
078-6542108
info@paldordt.nl
www.paldordt.nl

I VOORWOORD

Dit is het zes en veertigste jaarverslag van het PAL: Laboratorium voor Pathologie.

II ALGEMEEN

Profiel

Het PAL is een zelfstandig allround regionaal laboratorium waar alle onderzoeken ten behoeve van de pathologische diagnostiek kunnen worden uitgevoerd, inclusief geavanceerd moleculair-biologisch onderzoek. De werkzaamheden bestaan voor circa 75% uit routine onderzoeken en voor 25% uit specialistische onderzoeken. Er wordt een product geleverd van hoge kwaliteit. Dit wordt bereikt door duidelijke protocollen en een gedegen kwaliteitscontrole in alle fasen van het proces, vanaf inname van het materiaal tot het leveren van uniforme uitslagen. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van de nieuwste technieken en apparatuur. Op dat gebied wil het Laboratorium voor Pathologie een voorloper blijven. Alhoewel medewerkers geen direct patiënten contact hebben zijn zij zich er voortdurend van bewust te werken met patiëntenmateriaal. Op ieder moment in het bewerkingsproces wordt op elk niveau gestreefd naar een zo kort mogelijke doorlooptijd.

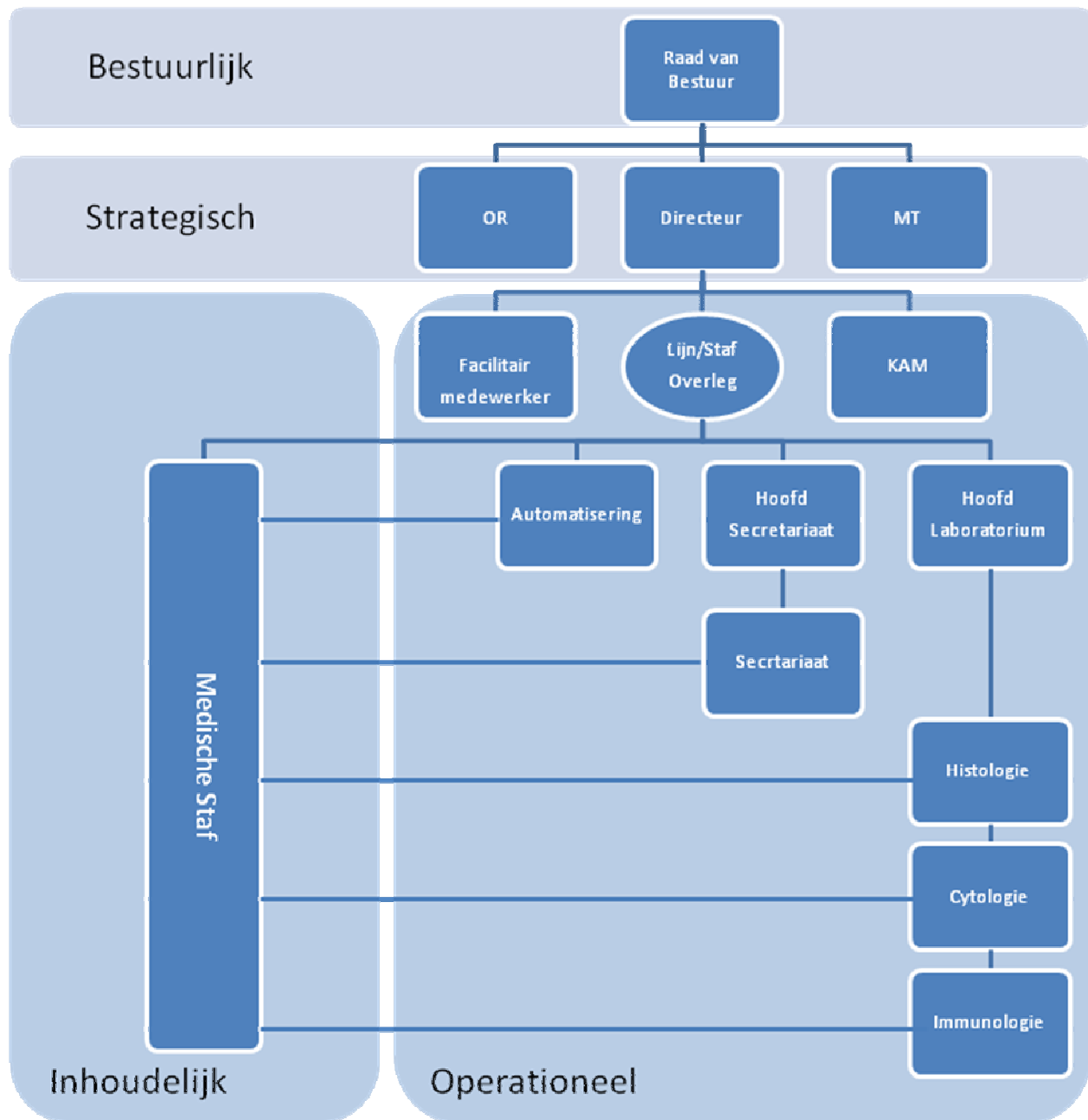
Het PAL is een aantrekkelijke, kleine, overzichtelijke, informele organisatie met een heldere communicatie- en managementstructuur.

Werkgebied

Het PAL is verantwoordelijk voor het pathologisch onderzoek in de regio Zuid Holland Zuid. Specifiek betreft dit, naast het onderzoek ten behoeve van de huisartsen in deze regio, het Albert Schweitzer ziekenhuis (locaties Sliedrecht, Amstelwijck, Dordwijk en Zwijndrecht) en het Beatrixziekenhuis, onderdeel van de Rivas Zorggroep (locaties Leerdam en Gorinchem). Tevens is het PAL in 2008 gestart met het uitvoeren van de Mohs' vriescoupe techniek in het zelfstandig behandel centrum de Mohs Klinieken te Dordrecht.

Organogram

Personeel

Samenstelling van de organen van de Stichting per ultimo 2009

Raad van Bestuur

de heer H.D.J. Pietersma, voorzitter Raad van Bestuur Albert Schweitzer ziekenhuis: voorzitter.
de heer P.H.E.M. de Kort, voorzitter directie Rivas Zorggroep: secretaris.

Medische Adviesraad (MAR)

Albert Schweitzer ziekenhuis

de heer R. Laeyendecker
de heer W. Lesterhuis
de heer L. Stam
de heer R. Storm

Beatrixziekenhuis

de heer R.I. Nooter (voorzitter)
mevrouw W.M. Nugteren-Huijting

Huisartsen

de heer C.J. Rovers
de heer P.A.H. Top

Directie

de heer R.J. Heinhuis, Directeur FTE
0.30

Management Team (MT)

Directie, Stafvoorzitter, FTE
de heer M.F.C. Vermeulen, hoofd laboratorium 1.00
mevrouw M. Mezzez- den Ouden, meewerkend teamleider medisch secretariaat 0.75

Medische Staf

de heer R.J. Heinhuis FTE
0.70
de heer G. van Ingen 1.00
mevrouw J.L.M. Krijnen 0.50
mevrouw dr. M.C. Kuizinga 0.80
de heer A.C.F. Makkus, Stafvoorzitter 0.90
mevrouw dr. C.M. Mooy 0.50
mevrouw dr. Th.M. Teune 1.00
de heer dr. P.J. Westenend 1.00
de heer L.A. Noorduijn 0.90
AGIO (niet in loondienst) 1.00

Staffunctionarissen

De heer C. Damsma, KAM-functionaris FTE
1.00
De heer H.T.M. Kock, staffunctionaris facilitaire zaken 0.50

Analisten

Afdeling Cytologie FTE
de heer D.K.A. Bakkers 1.00
de heer J.L. van Dam 1.00
mevrouw H. Gumus-Beyazturk 1.00
de heer J.A. Martens 1.00
de heer C.J. Panis 0.40
mevrouw S.F. Resida 0.40
mevrouw J. Unsold 0.70

Coördinerend analist Histologie

mevrouw L. Wener-Jonker 1.00

Afdeling Histologie

mevrouw R.B.M. den Boef-van der Laan 0.50
mevrouw Z. Fatehmohamed 1.00
mevrouw L.P.J. van Houten-Klooster 0.50
mevrouw N. Ilbiegi 1.00
mevrouw C.C.C. Stegink-Jansen 0.50
mevrouw M. Tikiz 1.00
mevrouw C. Slagter –Willemse 0.50
de heer M. Uijl 0.89
mevrouw D. de Leeuw 1.00
de heer G.M.W. van Hutten 1.00

de heer S. Huigen	1.00
de heer A.L.P. Damen	0.89
de heer I. Dijkshoorn	1.00
mevrouw A.I. Lopez-Lago	0.50
mevrouw V. C. van der Burgh e/v Bakkers	1.00
mevrouw D.A.P.R.M. Zeijlmans-Schrauwen	0.67
mevrouw A.T.F. Klaverveld- Nijhof	0.50
mevrouw S.A.E. Incebacakli-Szamrowicz	1.00

Afdeling Immunologie

de heer A.J.C.M Breugelmans	1.00
de heer J. R. Kroonen	1.00
mevrouw M.P. Riemens- van der Lusdonk	1.00
mevrouw C. van Kaam-Vergouwen	0.56

Medisch secretaressen

mevrouw H. Bakker-van Woudenberg	0.60
mevrouw N.T. Balochi	1.00
mevrouw K. Buijtenhek	1.00
mevrouw A. Dirks-Wendrich	0.67
mevrouw W.K. de Kok	0.90
mevrouw M.H. Schutte	1.00
mevrouw M.E. Hendriks- Kramer	1.00
mevrouw I.P.L. Wesdorp	0.67
mevrouw M. Sjouken	0.67

Ondersteuning

mevrouw W.K. de Kok	0.10
de heer A.K. Miedema (ICT)	1.00

Totaal FTE	44.97
-------------------	--------------

Personeelsmutaties

Uit dienst:

Mevrouw T.M. Albterchts-Helmond
De heer B.T. Vermeulen

Functie:

secretaresse
manager bedrijfsvoering

Datum:

01-07-09
01-06-09

In dienst:

mevrouw V. C. van der Burgh e/v Bakkers
mevrouw D.A.P.R.M. Zeijlmans-Schrauwen
mevrouw A.T.F. Klaverveld- Nijhof
mevrouw M.E. Hendriks- Kramer
mevrouw S.A.E. Incebacakli-Szamrowicz

Functie:

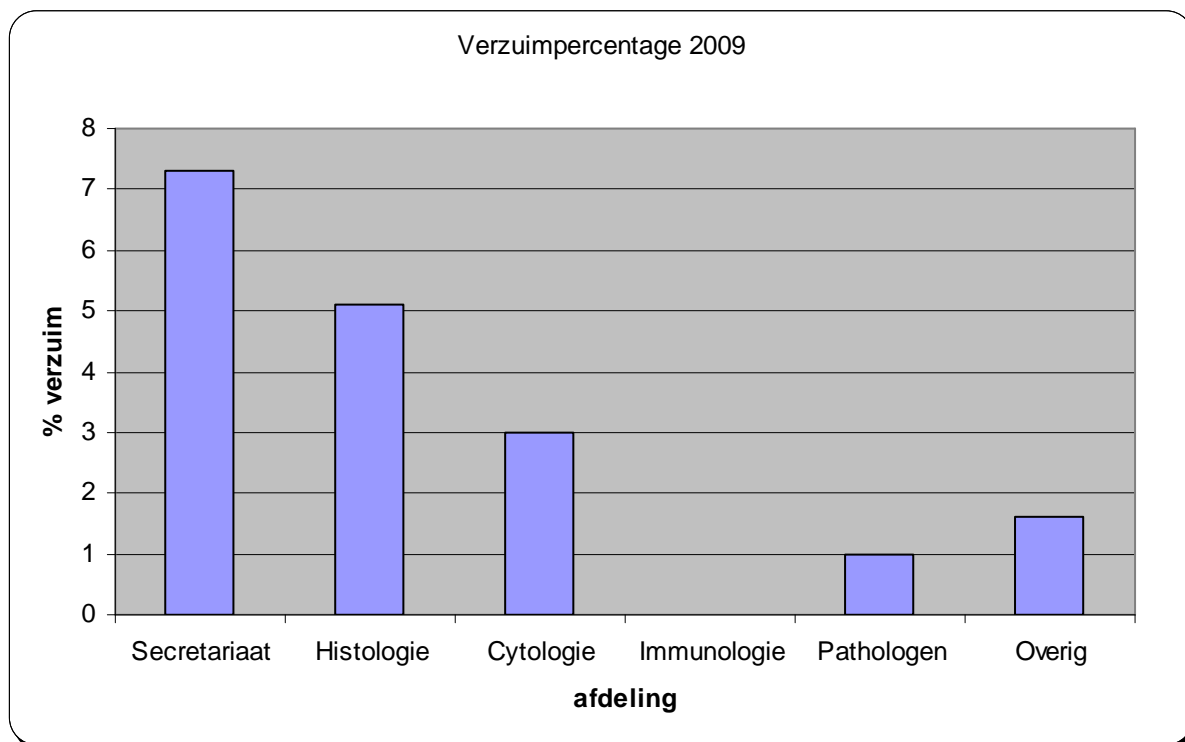
analist histologie
analist histologie
analist histologie
secretaresse
analist histologie

Datum:

01-04-09
01-04-09
01-05-09
01-06-09
01-08-09

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van Nederlandse werknemers was in het vierde kwartaal van 2009 gemiddeld 4,6 procent (bron: CBS). Het PAL ligt onder dit gemiddelde met een gemiddeld verzuimpercentage van 3,9 procent in 2009.

Overlegstructuren

Interne communicatie

Het PAL hecht veel waarde aan betrokkenheid, inspraak en medeverantwoordelijkheid van haar medewerkers. Structuur, vorm en inhoud van de overleggen dragen er aan bij deze ambitie waar te maken. Er is een heldere scheiding aangebracht tussen enerzijds hiërarchische (lijn) en inhoudelijke verantwoordelijkheid (staf) en anderzijds afdelingsgebonden en organisatiebrede verantwoordelijkheid.

Overlegvormen per ultimo 2009

Directieoverleg	Directeur, manager bedrijfsvoering, 1x maand
Management overleg (MT)	Directeur, voorzitter medische staf, hoofd laboratorium, teamleider secretariaat, 1x 2 weken
Lijnstaf-overleg	MT, staffunctionaris facilitaire zaken, kwaliteitsfunctionaris, ICT medewerker, 1x maand
LAB-overleg	Alle medewerkers, 1x 3 maanden
Werkoverleg	Per afdeling, 1x maand
OR	OR leden, 1x week
OV overleg	OR leden, Directeur, 1x maand

Commissies

Nieuwe technieken	2 pathologen en analisten immunologie
Kwaliteit	Patholoog, vertegenwoordiger elke afdeling, kwaliteitsfunctionaris
Feestcommissie	Patholoog, vertegenwoordigers van de afdelingen

Werkgroepen

Stagebegeleiding	2 Analisten histologie, 2 cytologie, 1 patholoog, in onderling overleg
Bedrijfs hulpverlening	2 Analisten, 1 secretaresse, stafmedewerker facilitaire zaken,
Kunstcommissie	Patholoog, analist histologie, analist cytologie, medisch secretaresse, 1x jaar

Externe communicatie

De directie, het managementteam, staffunctionarissen en de medische staf nemen deel aan onderstaande externe besprekingen.

Klinisch pathologische besprekingen

Het laboratorium neemt deel aan een groot aantal besprekingen die deels in de ziekenhuizen, deels in het laboratorium worden gehouden.

Inventarisatie besprekingen: regionaal, per ziekenhuis en naar aard van de bespreking:

Albert Schweitzer ziekenhuis

Oncologie	1x per week
Klinisch pathologische conferentie	2x per jaar
Dermatologie	1x per 6 weken
Haematologie	2x per maand
Interne geneeskunde	2x per maand
Gynaecologie	5x per jaar
Heelkunde	10x per jaar
Mammopathologie	2x per week
Neurologie	2x per kwartaal
Medische staf	1x per maand

Beatrixziekenhuis

Oncologie	2x per maand
Dermatologie	1x per 6 weken
Haematologie	1x per 2 maanden
Neonatalogie	3x per jaar
Necrologie	2x per jaar
Medische staf	1x per maand

Regionale besprekingen

Cervixpanel	1x per kwartaal
Leverpanel	1x per maand
Lymfomenpanel	2x per maand
Neuropathologie	1x per 2 maanden

Pathologisch Anatomisch Bacteriologisch Laboratorium Overleg (PABLO)

Het PABLO-overleg is een overleg van directies van zelfstandig gevestigde PA-laboratoria en Medisch Microbiologische Laboratoria. Het doel van het overleg is afstemming van beleidsitems en belangenbehartiging. Jaarlijks wordt door de leden een benchmark ingevuld en besproken.

III Investeringsen

Investeringsen 2009

Laboratorium:

Histologie:

- Twee Microtomen: Sakura Tissue Tek SRM 200
- Demi water systeem, Rossmark Elga Purelab Option S7

- Demi water system, Aquadem E300 demi water set

Immunologie:

- Immunostainer, Ventana Benchmark Ultra.

- Demi water systeem, Rossmark Elga Purelab Option S7

Cytologie:

- Kleurmachine, Sakura Tissue Tek DRS 2000

- Microscop, Leica DM 3000
- Demi water systeem, Rossmark Elga Purelab Option S7

IV Patiëntenzorg

Hierna vindt u in de vorm van tabellen een gedetailleerd overzicht van de verrichtingen van het PAL.

Algemeen

Totaal overzicht

Tabel 1: Verloop onderzoeken 2002-2009 in aantallen.

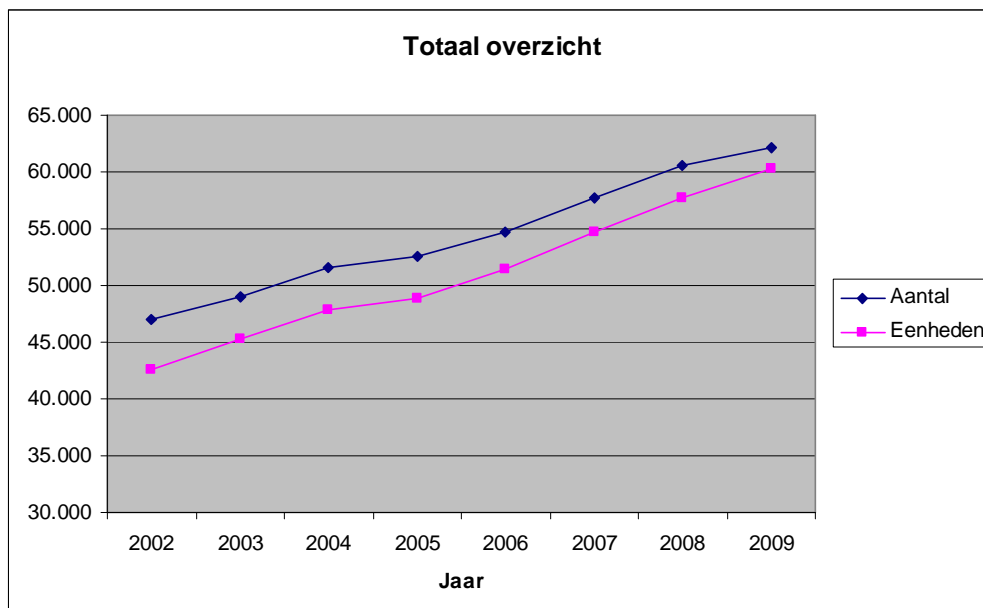
Jaar	Histologie	Cytologie	Punctie	Immuno	Molec	Morfom	Indicatie	BVO	Obductie	Obductie =< 18 jr	Totaal
2002	26.951	3.604	58	2.545	-	416	4.582	8.648	157	22	46.983
2003	28.318	3.808	54	2.913	-	393	4.463	8.803	177	38	48.967
2004	30.183	3.946	56	3.383	-	507	4.961	8.452	133	20	51.641
2005	31.300	3.974	53	3.924	-	-	4.811	8.343	122	18	52.545
2006	32.421	4.024	33	4.608	-	-	4.908	8.562	128	17	54.717
2007	33.523	4.359	21	5.374	-	-	5.248	9.084	123	23	57.755
2008	35.410	4.308	16	5.995	323	-	5.562	8.910	95	15	60.634
2009	35.882	4.296	15	6.865	862	-	5.899	8.255	85	10	62.171

Tabel 2: Overzicht van alle verrichtingen in CTG-eenheden.

Jaar	Histologie	Cytologie	Punctie	Immuno	Molec	Morfom	Indicatie	BVO	Obductie	Obductie =< 18 jr	Totaal
2002	26.951	3.604	96	5.090	-	832	1.833	2.249	1570	330	42.555
2003	28.318	3.808	89	5.826	-	786	1.785	2.289	1770	585	45.246
2004	30.183	3.946	92	6.766	-	1114	1.984	2.198	1330	300	47.813
2005	31.300	3.974	88	7.848	-	-	1.924	2.169	1220	270	48.793
2006	32.421	4.042	55	9.216	-	-	1.963	2.226	1280	255	51.458
2007	33.523	4.359	35	10.748	-	-	2.099	2.362	1230	345	54.701
2008	35.410	4.308	26	11.990	310	-	2.225	2.317	950	225	57.761
2009	35.882	4.296	25	13.730	828	-	2.360	2.146	850	150	60.267

Toelichting CTG eenheden:

Histologie/ Cytologie:	1 onderzoek = 1 eenheid	code: 50501
Indicatie cervixcytologie:	1 onderzoek = 0,4 eenheden	code: 50502
Bevolkingsonderzoek:	1 onderzoek = 0,26 eenheden	code: 50509
Niet-gynaecologische cytologie:	1 onderzoek = 1 eenheid	code: 50501
Punctie lab:	1 onderzoek = 1,65 eenheden	code: 50506
Immunopathologie:	1 onderzoek = 2 eenheden	code: 50503
Morfometrie:	1 onderzoek = 2 eenheden	code: 50507
Obductie:	1 onderzoek = 10 eenheden	code: 50508
Obductie bij leeftijd =<18 jr.:	1 onderzoek = 15 eenheden	code: 50508
Moleculair laag tarief	1 onderzoek = 0.96 eenheden	code: 50511

Tabel 3: Aantal verrichtingen per inzendend specialisme.

C= Cytologie

T= Histologie

B= Cervix cytologie

S= Sectie

2008	50501			50502	50503					50506			50508	50509	50511				Eindtotaal
	Specialisme	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	S	B	B	C	T	Tot.		
	588	5149	5737	1645	8	9	2	652	671	1	16	8527	1	1	19	21	16618		
Cardiologie	19	26	45			4	3	3	10		19						74		
Chirurgie	434	6656	7090			10	2	1499	1511	3	4				66	66	8674		
Dermatologie	9	9288	9297					840	840						23	23	10160		
Geriatricie	8	12	20			1		2	3		1						24		
Gynaecologie	502	3890	4392	3890	138	10	1	459	608	1	13	229	16	1	150	167	9300		
Interne Geneeskunde	358	1797	2155	27		27	10	509	546	3	39	154		3	9	12	2936		
Internist-nefroloog	30	181	211			5	3	139	147		5				1	1	364		
Kaakchirurgie	4	233	237					21	21						3	3	261		
Keel-, Neus en Oorheelkunde	150	811	961			1	1	75	77	2	1				7	7	1048		
Kindergeneeskunde	1	97	98					9	9		1						108		
Klinisch geneticus	1	1	2					2	2								4		
Longziekten	1017	353	1370			102	1	183	286		2			5	1	6	1664		
Maag-, Darm-en Leverziekten	153	2563	2716			12	2	307	321	6	5			1	8	9	3057		
Neurochirurgie		10	10					1	1								11		
Neurologie	85	27	112			7	2	19	28		4				1	1	145		
Oogheelkunde		60	60					12	12								72		
Orthopedie	23	1052	1075					25	25								1100		
Plastische chirurgie	4	1383	1387					73	73								1460		
Radiologie	64	50	114			2		35	37						2	2	153		
Reumatologie	46	9	55														55		
Urologie	812	1762	2574			1		766	767						5	5	3346		
Eindtotaal	4308	35410	39718	5562	146	191	27	5631	5995	16	110	8910	17	11	295	323	60.634		

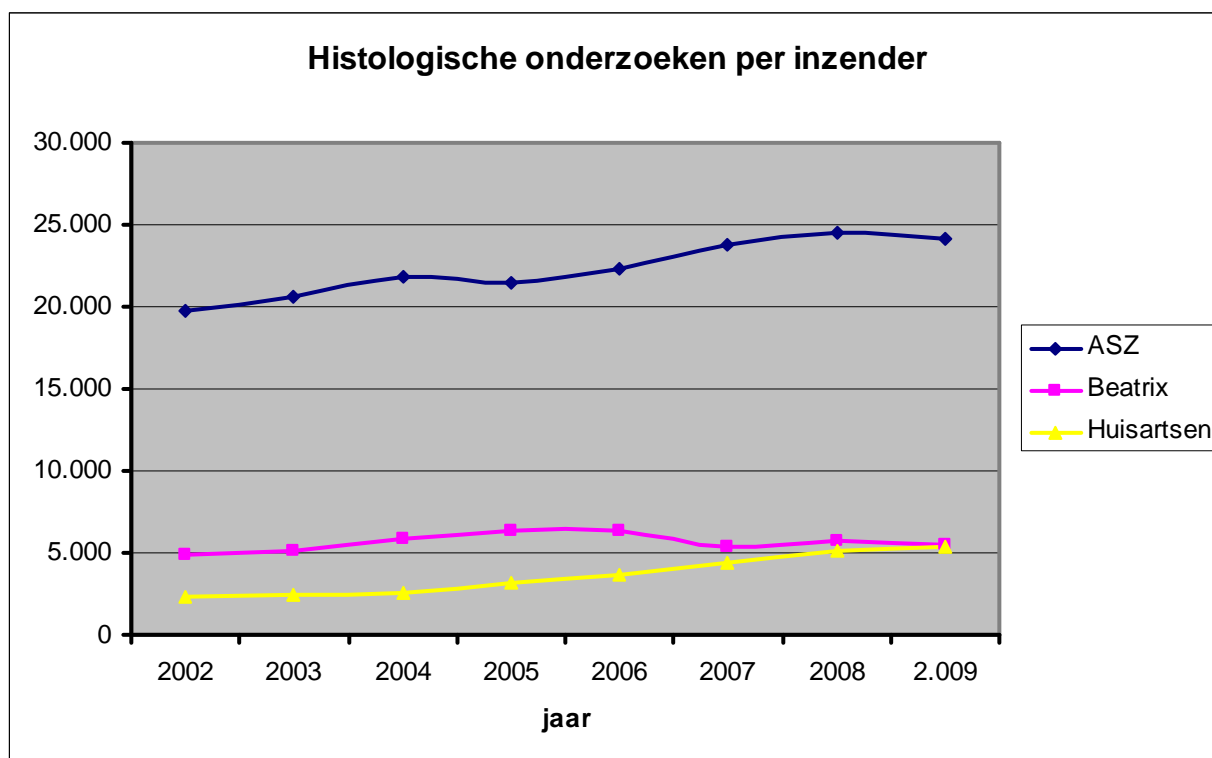
2009	50501			50502	50503					50506			50508	50509	505011				Eindtotaal	
	Specialisme	C	T	Tot.	B	B	C	S	T	Tot.	C	T	Tot.	S	B	B	C	T		Tot.
	572	6219	6791	1709	4	5		862	871				8	7863	8		36	44	17286	
Cardiologie	11	18	29			2	1	3	6				15						50	
Chirurgie	466	6244	6708	1		12	1	1525	1538	1	1	2	3	1			110	110	8365	
Dermatologie	8	9425	9433			1		910	911								54	54	10398	
Geriatricie	9	18	27				1	7	8				1				1	1	37	
Gynaecologie	442	3896	4344	4154	90	13		555	658	1	1	11	237	194		337	531	9930		
Interne geneeskunde	333	1798	2131	35		23	8	605	636	2	2	29	154		5	28	33	3020		
Internist-nefroloog	29	226	255			4		165	169				1				5	5	430	
Kaakchirurgie	1	188	189					23	23								5	5	217	
Keel-, Neus en Oorheelkunde	118	706	824			1	1	75	77	7		7	1				15	15	924	
Kindergeneeskunde		128	128					18	18								1	1	147	
Klinisch geneticus		1	1					2	2										3	
KNO		33	33					2	2								1	1	36	
Longziekten	1205	424	1629			95	3	179	277	1		1	7			24	9	33	1947	
Maag-, Darm-en Leverziekten	131	2319	2450			11	3	384	398	2		2	7			1	10	11	2868	
Neurochirurgie		8	8					1	1										9	
Neurologie	111	17	128			8	5	13	26				11				1	1	166	
Oogheelkunde	1	71	72					8	8										80	
Orthopedie	9	1003	1012			1		25	26				1						1039	
Plastische chirurgie	2	1244	1246					65	65									4	4	1315
Radiologie	90	68	158					36	36								2	2	196	
Reumatologie	31	8	39					1	1										40	
Urologie	727	1822	2549			2		1106	1108								11	11	3668	
Eindtotaal	4296	35882	40184	5899	94	178	23	6570	6865	14	1	15	95	8255	202	30	630	862	62171	

Histologie

Tabel 4: Aantallen histologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	ZBC*	Overigen
2002	26.951	19.756	4.850	2.280	-	65
2003	28.318	20.646	5.169	2.439	-	64
2004	30.183	21.808	5.846	2.507	-	22
2005	31.300	21.492	6.348	3.195	-	265
2006	32.421	22.376	6.387	3.638	-	20
2007	33.523	23.724	5.379	4.389	-	31
2008	35.410	24.490	5.690	5.095	85	50
2009	35.882	24.126	5.459	5.392	879	26

* ZBC= Zelfstandig Behandel Centrum (MOHS klinieken Dordrecht)

Tabel 5: Aantallen vriescoupes.

Jaar	Aantal VC's
2002	239
2003	198
2004	201
2005	120
2006	124
2007	99
2008	117
2009	113

Tabel 6: Complexiteit Histologie.

Histologie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal cassettes	75.750	82.000	77.806	79.392	85.919	90.427	97.243	101.861
Aantal cassettes per onderzoek	2,81	2,90	2,58	2,54	2,65	2,70	2,75	2,83
Aantal coupes	99.000	99.100	94.436	95.880	94.871	98.063	115.929	126.217
Aantal coupes per onderzoek	3,67	3,50	3,13	3,06	2,93	2,93	3,27	3,52
Aantal navragen (coupes)	n.b.	n.b.	25.280	37.741	46.514	53.949	67.687	52.914
Aantal navragen per onderzoek	n.b.	n.b.	0,8	1,2	1,4	1,6	1,9	1,5

- per 2004 worden de gegevens uit LMS gehaald. 2002 en 2003 zijn geschat.

Tabel 7 : Aantal histologische kleuringen.

Nr	Kleuring	Aantal 2004	Aantal 2005	Aantal 2006	Aantal 2007	Aantal 2008	Aantal 2009
1	Alcian Blue	614	673	539	573	515	556
2	Alcian blue na hyaluronidase	14	12	1	0	0	0
3	Amyloid (CR)	118	112	108	111	110	130
4	Amyloid na voorbehandeling	13	3	2	14	16	12
5	Auramine	197	176	195	157	106	120
6	Azan	164	227	248	179	261	251
7	Bielschowski	7	0	0	0	7	5
8	Bodian	2	0	2	1	0	0
9	Colloidaal IJzer	-	-	-	1	5	5
10	Depigmenteren	0	5	5	12	16	16
11	Elastine van Giesson	1027	1023	931	1000	834	1118
12	Fibrine Lendrum	5	13	7	11	0	5
13	Giemsa	9537	8660	8696	7140	9014	6977
14	Giemsa Mestcel	72	79	63	42	54	59
15	Giemsa HP	2136	1509	1598	1799	1991	1070
16	Gomori	759	716	639	715	231	1*
17	Gram	91	95	96	119	127	144
18	Grimelius	0	0	3	0	0	0
19	Grocott.	132	180	199	246	268	300
20	Halberg	0	1	0	0	1	0
21	IJzer	777	887	993	976	1079	1118
22	Jones	309	194	307	310	272	262
23	Kluver	18	24	0	8	51	2
24	Ladewig	0	0	0	0	0	0
25	Leder	257	304	72	0	4	0
26	Lendrum Masson	1	0	3	2	0	0
27	Mallory	1	1	0	2	2	1
28	Masson trichrome	3	6	3	3	5	3
29	Oil Red O siliconen	2	7	9	6	0	7
30	Oil Red O vet	3	1	4	9	0	1
31	PAS	6023	6347	6884	6737	7451	6689
32	PAS +	1714	1866	1988	2023	2091	2051
33	Reticuline	0	51	47	36	472	642
34	Rhodanine	118	103	104	128	105	96
35	Schmorl	157	181	161	186	163	207
36	Steiner	49	64	79	82	60	48
37	Thioflavine.	6	11	16	10	0	3
38	Toluidine Blauw	31	16	36	26	46	29
39	Van Kossa	19	11	18	12	23	15
40	Wade Fite	8	8	8	11	7	12
41	Ziehl-Neelson	88	79	118	123	115	120
	TOTAAL	24.472	23.645	24.182	22.810	25.531	

* Gomori is de reticuline kleuring geworden in de Ventana autostainer.

Cytologie

Aantal verrichtingen per ziekenhuis.

Tabel 8: Niet-gynaecologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen
2002	3.651	2.643	719	285	4
2003	3.808	2.760	754	293	1
2004	3.946	2.761	872	313	0
2005	3.974	2.344	943	687	0
2006	4.042	2.340	1.001	701	0
2007	4.359	2.472	1.256	629	2
2008	4.308	2.430	1.282	596	0
2009	4.296	2.305	1.405	584	2

Tabel 9: Indicatie cervixcytologische onderzoeken per inzender.

Jaar	Indicatie cervixcytologie					BVO
	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen	
2002	4.582	2.448	723	1.353	58	8.648
2003	4.463	2.427	725	1.256	55	8.803
2004	4.961	2.772	789	1.400	0	8.452
2005	4.811	2.668	790	1.326	27	8.343
2006	4.908	2.590	842	1.471	5	8.560
2007	5.248	2.769	812	1.667	0	9.084
2008	5.562	3.066	823	1.669	4	8.910
2009	5.893	3.238	909	1.741	5	8.255

Tabel 10: Verdeling van de cervixcytologie in PAP-classes, gesplitst in indicatie cervixcytologie en bevolkingsonderzoek.

2008

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	89	1,60	270	3,03
PAP I	4.846	87,13	8.435	94,67
PAP II	344	6,18	118	1,32
PAP IIIA	217	3,90	61	0,69
PAP IIIB	44	0,79	18	0,20
PAP IV	11	0,20	7	0,08
PAP V	11	0,20	1	0,01
Totaal	5.562	100	8.910	100

2009

PAP-klasse	Indicatie cervixcytologie		Bevolkingsonderzoek	
	Aantal	Procent	Aantal	Procent
PAP 0	95	1,60	207	2,51
PAP I	5.073	86,09	7.850	95,09
PAP II	413	7,01	110	1,33
PAP IIIA	248	4,21	72	0,87
PAP IIIB	38	0,65	12	0,15
PAP IV	8	0,14	3	0,04
PAP V	18	0,30	1	0,01
Totaal	5.893	100	8.255	100

Tabel 11: endocervicale cellen

De kwaliteit van het uitstrijkje wordt onder andere bepaald door de aan- of afwezig zijn van endocervixepitheel.

Indicatie cervixcytologie					
Aantal (%)	2005	2006	2007	2008	2009
Geen endocervixepitheel	471 (9,6%)	477 (9,9%)	617 (11,8%)	456 (8,1%)	441 (7,5%)
Niet beoordeelbare strijken	40 (0,8%)	54 (1,1%)	78 (1,5%)	89 (1,6%)	95 (1,6%)

Bevolkingsonderzoek					
Aantal (%)	2005	2006	2007	2008	2009
Geen endocervixepitheel	1.365 (16,3%)	1.359 (15,9%)	1.236 (13,6%)	1.111 (12,5%)	1.011 (12,2%)
Niet beoordeelbare strijken	71 (0,9%)	83 (1,0%)	278 (3,1%)	270 (3,0%)	207 (2,5%)

Zie ook tabel 13, registratie van beoordeelbaarheid B.

Tabel 12: KOPAC verdeling uitgesplitst in BVO (Bevolkingsonderzoek) en indicatie cervixcytologie.

	K	O	P	A	C
0	Onvoldoende	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
1	Onvoldoende	virusinfectie	geen afwijkingen	geen andere afwijkingen	geen afwijkingen
2	Endocervicale (ec) Epith. Aangetroffen	trichomonas vaginalis	Abnormale plaveiselcellen	epitheelatrofie	geen endocervicaal epitheel
3	Squameus metapl. (sm) aangetroffen	bacteriële infectie	atyp. sq. Metaplasie	atypische reparatie reactie	enkele atypische endocervicale cellen
4	ec + sm cellen aangetroffen	candida (monilia) albicans	geringe dysplasie	geringe atypie endometrium	geringe atypie endocervicaal epith.
5	ec + em cellen aangetroffen	haemophilus(gardn.) vaginalis	matige dysplasie	matige atypie endometrium	matige atypie endocervicaal epith.
6	Sm + em aangetroffen	geen tekenen van ontsteking	ernstige dysplasie	ernstige atypie endometrium	ernstige atypie endocervicaal epith.
7	ec + sm + em cellen aangetroffen	actinomyces	carcinoma in situ	adenocarcinoom endometrium	adenoca in situ endocervicaal epith.
8	Uitsl. Plaveiselcellen	chlamydia	Microinvasief carcinoom	metastase maligne tumor	n.v.t.
9	n.v.t.	niet-specifieke ontsteking	invasief plaveiselcel carcinoom	n.v.t.	adenocarcinoom van de endocervix

Verklaring van de KOPAC:

K = Kompositie

O = Ontstekingsverschijnselen

P = Plaveiselepitheel

A = Andere afwijkingen / endometrium

C = Cilinderepitheel endocervix

2008

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	270	226	31	19	7.084	4	6	200	1.070	-	8.910
Indicatie	89	132	39	21	4.286	7	5	581	402	-	5.562
Totaal	359	358	70	40	11.370	11	11	781	1.472	-	14.472
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	270	65	11	366	209	-	6.162	42	-	1.785	8.910
Indicatie	89	363	21	176	265	-	3.225	49	-	1.374	5.562
Totaal	359	428	32	542	474	-	9.387	91	-	3.159	14.472
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	270	8.440	106	10	40	18	18	7	-	1	8.910
Indicatie	89	4.888	339	5	133	57	38	9	-	4	5.562
Totaal	359	13.328	445	15	173	75	56	16	-	5	14.472
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	270	7.943	696	-	1	-	-	-	-	-	8.910
Indicatie	89	5.136	304	-	15	3	8	7	-	-	5.562
Totaal	359	13.079	1.000	-	16	3	8	7	-	-	14.472
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	270	7.510	1.126	2	2	-	-	-	-	-	8.910
Indicatie	89	4.990	467	2	9	3	2	-	-	-	5.562
Totaal	359	12.500	1.593	4	11	3	2	-	-	-	14.472

2009

	K 0	K 1	K 2	K 3	K 4	K 5	K 6	K 7	K 8	K 9	Totaal
BVO	207	140	44	22	6.707	1	1	162	971	-	8.255
Indicatie	95	88	28	23	4.686	2	4	579	388	-	5.893
Totaal	302	228	72	45	11.393	3	5	741	1.359	-	14.148
	O 0	O 1	O 2	O 3	O 4	O 5	O 6	O 7	O 8	O 9	Totaal
BVO	207	68	11	369	218	-	5.597	30	-	1.755	8.255
Indicatie	95	432	20	199	328	-	3.180	51	-	1.588	5.893
Totaal	302	500	31	568	546	-	8.777	81	-	3.343	14.148
	P 0	P 1	P 2	P 3	P 4	P 5	P 6	P 7	P 8	P 9	Totaal
BVO	207	7.862	98	10	40	23	11	3	-	1	8.255
Indicatie	95	5.122	408	3	157	60	31	7	-	10	5.893
Totaal	302	12.984	506	13	197	83	42	10	-	11	14.148
	A 0	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	A 9	Totaal
BVO	207	7.351	697	-	-	-	-	-	-	-	8.255
Indicatie	95	5.372	396	-	11	6	6	5	-	2	5.893
Totaal	302	12.723	1.093	-	11	6	6	5	-	2	14.148
	C 0	C 1	C 2	C 3	C 4	C 5	C 6	C 7	C 8	C 9	Totaal
BVO	207	6.997	1.038	3	6	3	1	-	-	-	8.255
Indicatie	95	5.330	443	3	13	6	1	1	-	1	5.893
Totaal	302	12.327	1.481	6	19	9	2	1	-	1	14.148

Tabel 13: Registratie van beoordeelbaarheid B (in Cris-3 vanaf 1 juli 1998).

2008

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	7.169	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.169
B2	-	119	132	56	16	5	22	8	2	1.111	1.471
B3	-	16	15	46	6	4	-	1	-	182	270
Totaal	7.169	135	147	102	22	9	22	9	2	1.293	8.910
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	4.840	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.840
B2	-	53	35	73	4	2	5	-	5	456	633
B3	-	9	3	36	2	1	1	-	-	37	89
Totaal	4.840	62	38	109	6	3	6	-	5	493	5.562

2009

BVO	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	6.588	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.588
B2	-	149	210	66	8	6	6	3	1	1.011	1.460
B3	-	17	10	49	7	3	-	-	-	121	207
Totaal	6.588	166	220	115	15	9	6	3	1	1.131	8.255
Indicatie	Leeg	A	B	C	D	E	F	G	H	J	Totaal
B1	5.165	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.165
B2	-	56	63	54	7	1	4	4	3	441	633
B3	-	9	3	32	3	1	-	-	2	45	95
Totaal	5.165	65	66	86	10	2	4	4	5	486	5.893

Verklaring beoordeling

B1: Goed beoordeelbaar.

B2: Voldoende beoordeelbaar, maar beperkt door: A, B, C, D, E, F, G, H of J .

B3: Niet beoordeelbaar door: A, B, C, D, E, F, G, H of J (B3 geeft een herhalingsadvies van: op korte termijn, doch niet binnen 6 weken).

De meest frequente oorzaken zijn:

- A veel bloed
- B veel leukocyten
- C (te) weinig epitheelcellen
- D slechte fixatie
- E mechanische beschadiging
- F cytolyse
- G (te) dikke uitstrijk
- H (te) weinig plaveiselepitheelcellen bij veel endocervicale cilindercellen
- J ontbreken van cilindercellen

Obducties

Tabel 14: aantal obducties vergeleken naar inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen
2002	179	140	16	23
2003	215	163	39	13
2004	153	114	20	19
2005	140	102	18	20
2006	145	115	17	13
2007	146	108	24	14
2008	110	80	14	16
2009	95	70	18	7

Tabel 15: Aantal obducties per aanvragend specialisme en ziekenhuis.

2008

Specialisme	ASZ	Beatrix	Huisarts	Eindtotaal
Cardiologie	15	4		19
Chirurgie	4			4
Geriatric	1			1
Gynaecologie	9	4		13
Interne Geneeskunde	35	4		39
Internist-nefroloog	5			5
Keel-, Neus en Oorheekunde		1		1
Kindergeneeskunde		1		1
Longziekten	2			2
Maag-, Darm-en Leverziekten	5			5
Neurologie	4			4
Eindtotaal	80	14	16	110

2009

Specialisme	ASZ	Beatrix	Huisarts	Eindtotaal
Cardiologie	11	4		15
Chirurgie	2	1		3
Geriatric	1			1
Gynaecologie	8	3		11
Interne geneeskunde	21	8		29
Internist-nefroloog	1			1
Keel-, Neus en Oorheekunde	0	1		1
Longziekten	7			7
Maag-, Darm-en Leverziekten	7			7
Niet bekend	1			1
Neurologie	10	1		11
Orthopedie	1			1
Eindtotaal	70	18	7	95

Immunohistochemie

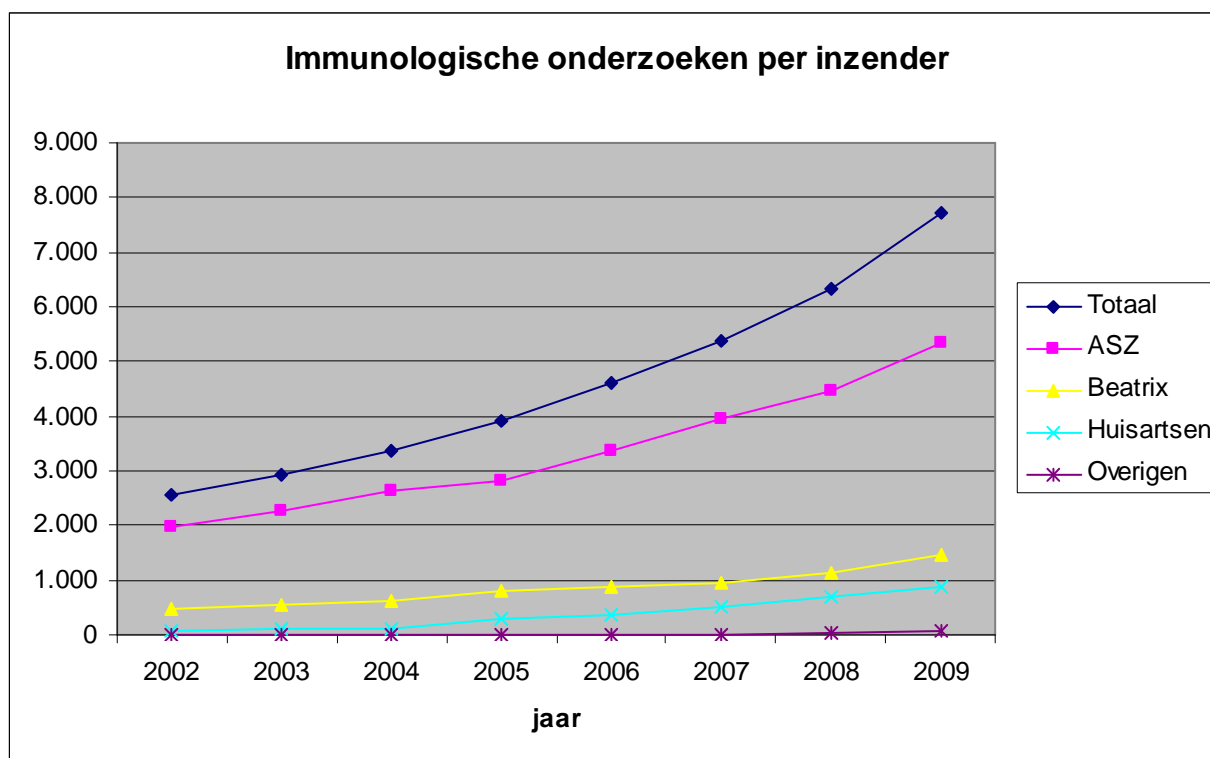
Tabel 16: Immuno-pathologische onderzoeken vergeleken naar inzender.

Jaar	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisartsen	Overigen
2002	2.545	1.977	478	80	10
2003	2.913	2.277	539	97	0
2004	3.383	2.632	627	124	0
2005	3.924	2.824	796	299	5
2006	4.608	3.361	883	362	2
2007	5.374	3.938	937	494	5

Per 2008 heeft de invoering van de moleculaire verrichtingscode plaatsgevonden. Tevens is per oktober een nieuwe instelling toegevoegd; het ZBC (Zelfstandig Behandel Centrum).

2008	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisarts	ZBC	Research
Immunologisch onderzoek	5.995	4.232	1.082	662	7	12
Moleculair onderzoek	323	233	69	21	0	0
Eindtotaal	6.318	4.465	1.151	683	7	12

2009	Totaal	ASZ	Beatrix	Huisarts	ZBC	Research
Immunologisch onderzoek	6.865	4.674	1.309	822	53	7
Moleculair onderzoek	862	680	137	40	4	1
Eindtotaal	7.727	5.354	1.446	862	57	8

Tabel 17: Aantal onderzoeken verdeeld over histologie en cytologie.

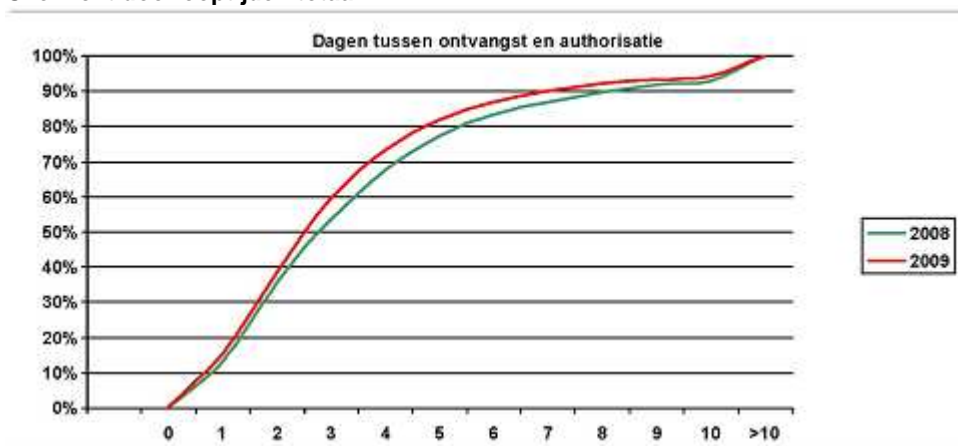
Jaar	Totaal	Histologie	Cytologie
2005	3.924	3.696 (94%)	228 (6%)
2006	4.608	4.265 (93%)	343 (7%)
2007	5.374	5.020 (93%)	354 (7%)
2008	6.318	5.953 (94%)	365 (6%)
2009	7.727	7.223 (93%)	504 (7%)

V Kwaliteitsindicatoren

Doorlooptijden

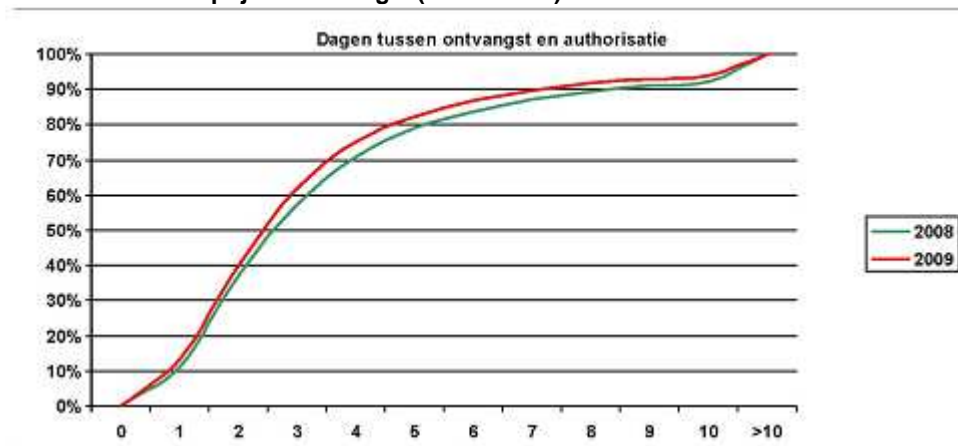
Gemeten van datum ontvangst materiaal op het PAL tot datum autorisatie van het verslag.

Overzicht doorlooptijden totaal

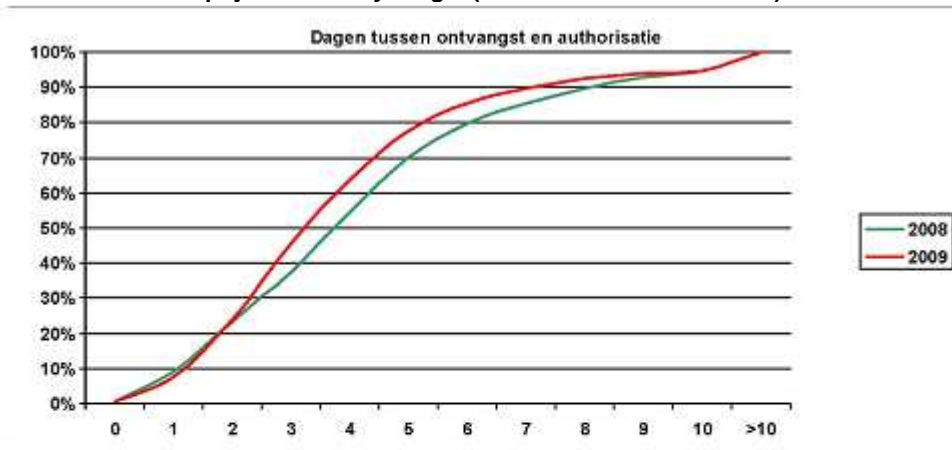
doorlooptijd in dagen	aantal rapporten	aantal cumulatief	% cumulatief
0	224	224	0,4%
1	7.913	8137	15,3%
2	12.325	20462	39,5%
3	11.139	31601	59,5%
4	7.302	38903	73,3%
5	4.505	43409	81,8%
6	2.781	46190	87,0%
7	1.676	47866	90,1%
8	1.025	48891	92,1%
9	647	49538	93,3%
10	452	49990	94,2%
>10	3.105	53096	100,0%

Overzicht doorlooptijden histologie (T nummers)

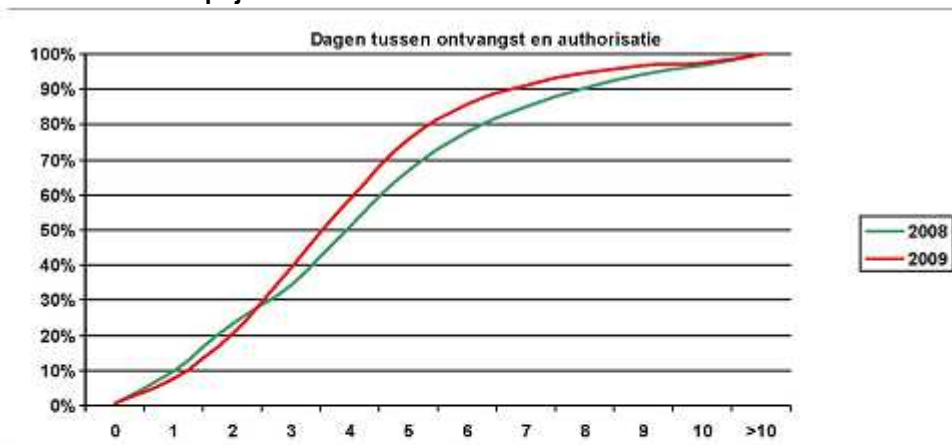
doorlooptijd in dagen	aantal rapporten	aantal cumulatief	% cumulatief
0	17	17	0,0%
1	4.682	4699	13,6%
2	9.190	13889	40,1%
3	7.651	21540	62,1%
4	4.485	26025	75,1%
5	2.493	28518	82,3%
6	1.607	30125	88,9%
7	1.023	31148	89,8%
8	635	31783	91,7%
9	425	32208	92,9%
10	341	32549	93,9%
>10	2.121	34670	100,0%

Overzicht doorlooptijden cervixcytologie (B nummers inclusief BVO)

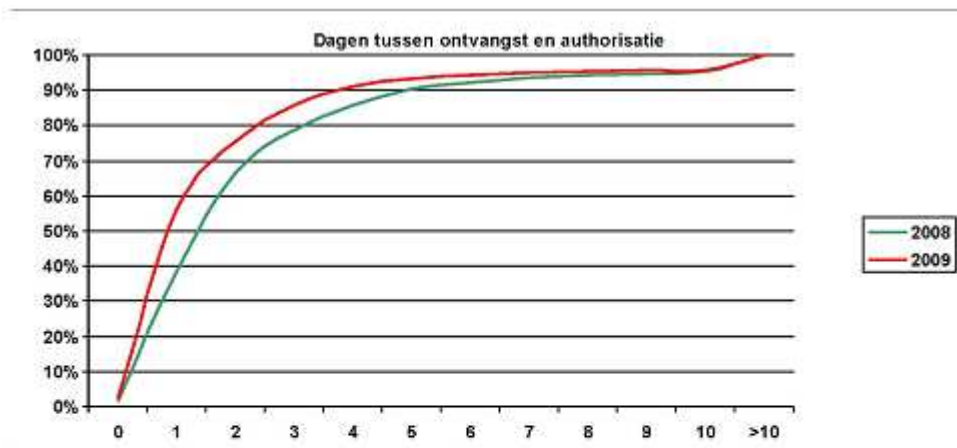
doorlooptijd in dagen	aantal rapporten	aantal cumulatief	% cumulatief
0	93	93	0,7%
1	992	1085	7,7%
2	2.329	3414	24,1%
3	3.052	6466	45,7%
4	2.596	9062	64,0%
5	1.930	10992	77,6%
6	1.121	12113	85,5%
7	618	12731	89,9%
8	370	13101	92,5%
9	210	13311	94,0%
10	104	13415	94,7%
>10	748	14163	100,0%

Overzicht doorlooptijden BVO

doorlooptijd in dagen	aantal rapporten	aantal cumulatief	% cumulatief
0	65	65	0,8%
1	577	642	7,8%
2	1.059	1701	20,6%
3	1.548	3249	39,4%
4	1.593	4842	58,7%
5	1.408	6250	75,8%
6	833	7083	85,9%
7	450	7533	91,3%
8	290	7823	94,8%
9	154	7977	96,7%
10	79	8056	97,6%
>10	194	8250	100,0%

Overzicht doorlooptijden niet gynaecologische cytologie (C nummers)

doorlooptijd in dagen	aantal rapporten	aantal cumulatief	% cumulatief
0	112	112	2,7%
1	2.237	2349	56,3%
2	805	3154	75,6%
3	432	3586	86,0%
4	218	3804	91,2%
5	81	3885	93,1%
6	50	3935	94,3%
7	31	3966	95,1%
8	18	3984	95,5%
9	11	3995	95,8%
10	4	3999	95,9%
>10	172	4171	100,0%

Consulenten extern

Jaar	Aantal consulten extern	Consult concordant	Consult discordant
2005	236	220	16
2006	166	154	12
2007	239	223	16
2008	337	312	25
2009	241	222	19

Revisies extern

Jaar	Aantal revisies extern	Revisie concordant	Revisie discordant
2005	264	246	18
2006	285	272	13
2007	392	386	6
2008	466	443	23
2009	443	428	15

Vriescoupe onderzoek

Jaar	Totaal	Definitieve diagnose conform	Discrepancie definitieve diagnose	Uitgestelde diagnose
2005	120	115	0	5
2006	124	118	2	4
2007	86	83	0	3
2008	117	115	2	0
2009	113	112	0	1

Punctie cytologie

Jaar	Totaal	Geen diagnose door te weinig of slecht materiaal	Follow up conform diagnose	Follow up afwijkend van diagnose	Geen follow up bekend in PALGA
2005	53	12	25	0	16
2006	33	8	18	0	7
2007	21	3	7	0	11
2008	16	4	6	0	6
2009	15	6	5	0	4

Cervix cytologie

2008

Aantallen, waarvan op 1 okt 2009 follow-up bekend is.

	Totaal Aantal over 2008	Geen FU op 1-10-09	Geen FU, reden bekend en/of aanvrager heeft ontvangst uitslag bevestigd.	FU bekend (vul tab 6 in)
P4	40	4		36
P5 t/m P9	44	2		42
C4 t/m C5	2			2
C6 t/m C9	-	-	-	-
A3	-	-	-	-
A4 t/m A8 (A9)	1			1
B3	270	44	3	223

Afwijkende **BVO** cytologie, waarvan follow-up is vastgesteld na minstens 9 maanden follow-up (nrs uit dec 08) tot maximaal 21 maanden (nrs uit jan 08).

	Follow-up is cytologie (B nr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)**							Totaal ***
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3	Plav.	Adeno.	Maligne, anders	
P4		5	10	3	6	6	4	2			36
P5 t/m P9					5	9	23	3	1	1	42
C4 t/m C5		1		1							2
C6 t/m C9											-
A3											-
A4 t/m A8(9)		1									1
B3	2	217	1	3							223

*onder >pap1 in tabel 6 verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). Indien er meerdere Bnrs in de FU zijn, dan prevaleert de hoogste afwijking.

** Bij er meerdere Tnrs in de FU zijn, dan kiest u de meest relevante (de 'meest afwijkende'). Bv bij biopt CIN2 en bij conus CIN3: kies CIN3. Bij T én B nrs, kies T nr.

Carcinomen indelen in plaveiselcel- of adenoca. Alle andere maligniteiten (bv endometriumcarcinomen) bij 'maligne anders' en vermelden.

***: het totaal moet overeenkomen met laatste kolom tabel FU bekend.

2009

Aantallen, waarvan op 1 okt 2010 follow-up bekend is.

	Totaal Aantal over 2009	Geen FU op 1-10-10	Geen FU, reden bekend en/of aanvrager heeft ontvangst uitslag bevestigd.	FU bekend (vul tab 6 in)
P4	40	3		37
P5 t/m P9	38	2	1	36
C4 t/m C5	8	-		8
C6 t/m C9	1	1		0
A3	-	-	-	-
A4 t/m A8 (A9)	-	-	-	-
B3	207	33	-	174

Afwijkende **BVO** cytologie, waarvan follow-up is vastgesteld na minstens 9 maanden follow-up (nrs uit dec 09) tot maximaal 21 maanden (nrs uit jan 09).

	Follow-up is cytologie (B nr)*			Follow-up is histologie (T/H nrs)**							Totaal ***
	pap 0	normaal	>pap1*	Geen CIN	CIN1	CIN2	CIN3	Plav.	Adeno.	Maligne, anders	
P4		11	7	3	8	3	5				37
P5 t/m P9			1		4	6	23	1	1		36
C4 t/m C5		4		3		1					8
C6 t/m C9											0
A3											-
A4 t/m A8(9)											-
B3		163	3	4	2	1	1				174

*onder >pap1 in tabel 6 verstaan we *alle* uitslagen hoger dan P1, C2 of A2 ('PAP1'). Indien er meerdere Bnrs in de FU zijn, dan prevaleert de hoogste afwijking.

** Bij er meerdere Tnrs in de FU zijn, dan kiest u de meest relevante (de 'meest afwijkende'). Bv bij biopt CIN2 en bij conus CIN3: kies CIN3. Bij T én B nrs, kies T nr.

Carcinomen indelen in plaveiselcel- of adenoca. Alle andere maligniteiten (bv endometriumcarcinomen) bij 'maligne anders' en vermelden.

***: het totaal moet overeenkomen met laatste kolom tabel FU bekend.

Bij de afwijkende uitstrijken van het BVO 2009 zijn er 6 waar geen F.U. van is. De betrokken huisartsen zijn hierop geattendeerd.

VI Lidmaatschappen

Stafleden

T. M. Teune	Orde VVAA VNVA NVvNP (ned.ver.neuropathologie) NVVP Euro-CNS Werkgroep dermatopathologie
A. C. F. Makkus	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Commissie Beroepsuitoefening NVVP Commissie Beleids en Accreditatie Zaken CCKL Update Commissie Milieu Handboek Cycle-Systems Lymfomenpanel regio Rotterdam IKR Gynaecopathologie panel regio Rotterdam Kernwerkgroep Gyneacologie IKR Rotterdam Netwerk Pathologen IKR Rotterdam Oncologie Commissie Beatrix ziekenhuis Werkgroep Model Kwaliteitshandboek NVVP
G. van Ingen	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Forensisch Medisch Genootschap Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde British Association in Forensic Medicine Aerospace Medical Association International Homicide Investigators Association
J. Krijnen	Vereniging Analisten Pathologie NVVP Orde
C. M. Mooy	editorial board: Orbit Oog en Orbita Tumoren Commissie: OOC Ned. Ver V Pathologie: NVVP Eur. Ophthalm Path Soc: EOPS Int Soc Ophthalm Path: ISOP Werkgroep Forensic Pathology (WFP) kinderpathologie
R. J. Heinhuis	Nederlandse Vereniging voor Pathologie Werkgroep kinderpathologie der lage landen Nederlandse werkgroep dermatopathologie PABLO Beroeps Belangen Commissie NVVP
L. A. Noorduyt	European association of hematopathology Nederlandse Vereniging voor Pathologie Commissie beroepsuitoefening NVVP Nederlandse longpathologieclub Lymfoompanel IKR
P. W. Westenend	Orde NVVP Lymfomenpanel regio Rotterdam Netwerk Pathologen IKR Rotterdam (Voorzitter) Kerngroep mammatumoren IKR Rotterdam Werkgroep erfelijke tumoren IKR Rotterdam Regionale commissie van toezicht IKR Rotterdam Adviesraad SBBZWN

Analisten

Alle analisten hebben de mogelijkheid lid te worden van de VAP waarbij het PAL de contributie betaald.

Leden VAP:

Hoofd laboratorium: Maarten Vermeulen.

Cytologie: Dolf Bakker, Jaap van Dam, Hulya Beyazturk-Gumus, Hans Martens, Astrid Resida , Jildez Unsold.

Histologie: Ingrid Fatehmohammed, Nahid Ibiegi, Cecile Stegink- Jansen, Meral Ozgun, Charmaine Slagter-Willemse, Matthijs Uijl, Marleen Wener-Jonker, Jolanda Houten- v.d. Klooster, Arno Damen, Ivar Dijkshoorn, Sander Huigen, Geoffry van Hutten, Dana de Leeuw, Vivienne van der Burgh, Desiree Zeijlmans, Francis Klaverveld, Ana Lopez, Stasia Incebacakli-Szamrowicz.

Immunologie: Adri-Jan Breugelmans, Roel Kroonen, Mariska van der Iusdonk, Cristiana Kaam-Vergouwen.

KAM: Cees Damsma.

ICT: Anne-Klaas Miedema.

M. Wener: Werkgroep Histotechnieken WHT

VII Nascholing

Stafleden

R.J. Heinhuis

- Neuro-oncologie in de praktijk, 16/1/2009, Den Haag
- Werkgroep dermato-pathologie, 30/1/2009, Amsterdam
- Medilex congres, Alleen de hoofdzaken, 10/2/2009, Utrecht
- Borstreconstructies van GEN tot GENezing, 12/3/2009, Nijmegen
- Medilex, Conflictreductie binnen de maatschap, 24/3/2009, Utrecht
- Pathologendag, 23/04/2009
- Probleemgebieden in de diagnostische histopathologie, 8-10/7/2009, Rotterdam
- NKI/AvL Mammasymposium, 28/10/2009, Amsterdam
- Kwaliteitsfestival, 26/11/2009, Ede

A. C. F. Makkus

- Perinatale audit en klinisch pathologisch onderzoek
- Workshop Gastro-intestinale Pathologie
- XIV Meeting of the European Association of Haematopathology
- Probleemgebieden in de diagnostische histopathologie
- 18e Amsterdamse Zomercursus Diagnostische Pathologie: Moleculaire Pathologie
- Coupe-avonden Gynaecopathologie regio Rotterdam
- Lymfomenpanel Zuid-West Nederland Rotterdam

G. van Ingen

- 16/1-09 IKR nascholingsbijeenkomst gynaecologische tumoren, Barendrecht.
- 29/1-09 Refereeravond klinische pathologie EMC Rotterdam.
- 10/3-09 Themabijeenkomst IKR netwerk pathologen, Rotterdam.
- 24/4-09 Pathologendagen, Ede.
- 4-9/9-09 22th European Congress of Pathology, Florence. 8-9/10-09 Workshop weke delen pathologie, Maastricht.
- 13/11-09 Nascholing NVVP, Nieuwegein.
- 15-17/12-09 Herhaling 18e Amsterdamse zomercursus diagnostische pathologie, Amsterdam.

J. Krijnen

- leverpanel 19 januari Rotterdam, 2 punten
- Leverpanel 16 maart Rotterdam, 2punten
- NVVP 24 april 2009, 8 punten
- 22nd European Congress of Pathology, Florence, 4-9 september

M. Kuizinga

- 30 januari: Werkgroep Dermatopathologie VU Amsterdam
- 16 febr: regionale leverpanel Rotterdam
- 19-21 april: Soft tissue and bone pathology. Eger, Hongarije, IAP.
- 24 april: NVVP dag Ede
- 22 juni: regionale leverpanel Rotterdam
- 17-08: regionale leverpanel Rotterdam
- 8-9 okt: GE pathologie Maastricht
- 9 nov: Diner Pensant, Rotterdam
- 13 nov: NVVP bijscholing Nieuwegein
- 16 nov: regionale leverpanel Rotterdam
- 4 dec: Werkgroep Dermatopathologie VU Amsterdam
- 15 t/m 17 dec: "zomercursus moleculaire biologie" VU Amsterdam

C. M. Mooy

- Herhaling 18e Amsterdamse Zomercursus Diagnostische Pathologie: Moleculaire Pathologie 15/17-12-2009.
- IKR Weke Delen Panel 2009: 14-01-2009, 13-05-2009, 7-06-2009, 30-09-2009, 18-11-2009, 9-12-2009.
- European Ophthalmic Pathology Society, 10/11-06-2009.
- Soft tissue and Bone Pathology 21-04-2009.
- Themabijeenkomst IKR netwerk Pathologen maart 2009 10-03-2009.
- Moleculaire Pathologie 17-02-2009.
- Refereeravond Klinische Pathologie – Rosai Lezing 29-01-2009.

L. A. Noorduyn

- 3rd Dutch haematology congress Papendal 21 + 22 jan 09
- Pathologendagen Ede 23 + 24 apr 09
- European Congress of Pathology Florence 4-9 sept 09
- NVVP avond Nieuwegein 13 nov 09
- Combined meeting British pulmonary pathology club / Nederlandse longpathologenclub Rotterdam 20 nov 09
- Lymfoompanel IKR
- Longcoupeclub Zwolle
- Coupe avond EMC
- 2e Lagerhuisdebat Pathologie Amsterdam 14 okt 09

T. M. Teune

- European Meeting on Oral Diseases: diagnosis and management. Amsterdam 27 en 28 augustus 2009
- Nederlandse Werkgroep Dermatopathologie Amsterdam 4 december 2009
- Workshop Weke Delen Pathologie Maastricht 8 en 9 oktober 2009
- Visitatortraining IKR / Kerteza Ridderkerk 12 maart 2009
- Lever Pathologie Cursus Utrecht 19 en 20 maart 2009
- Nederlandse Werkgroep Dermatopathologie Amsterdam 30 januari 2009
- Amsterdamse Zomercursus 'Moleculaire Pathologie' 30 juni, 1 en 2 juli 2009
- NVVP Pathologendagen Zeist 24 april 2009

P. W. Westenend

- Netwerk Pathologen IKR 10-3-09
- visitatoren training 12-3-09
- Pathologendagen 2009 23-4-09
- IMPAKT congres Brussel 7 tm 9-5-09
- 18e Amsterdamse Zomercursus Diagnostische Pathologie: Moleculaire Pathologie 1 tm 3-6-09
- 22nd European Congress of Pathology 5 tm 9-9-09
- Hoe bak ik een specialist?, Modern opleiden in de praktijk 'Kansen voor opleiders' 9-10-0
- 8e NKI-AVL mammacarcinoom symposium -Help, de rechtlijn laat me in de steek! 28-10-09
- Regionale coupeclub Rotterdam

Laboratorium

M. Vermeulen

- Schakeljaar gezondheidswetenschappen, zorgmanagement, Erasmus Universiteit Rotterdam. Sept. 2009-juni 2010.
- Vierde bijeenkomst werkgroep moleculaire diagnostiek in de pathologie, 27-02-09
- Themacongres Pathologie en kwaliteit, 15-09-09.
- Voorjaarscongres (landelijke dag) VAP, 04-04-09.
- Conferentie milieu en veiligheid, 22-01-09

Histologie:

M.Wener

- Leidinggeven door positieve zelfmotivatie NVML 14 mei 2009
- Themacongres Pathologie en kwaliteit, 15-09-09.
- Conferentie milieu en veiligheid, 22-01-09

G. van Hutten

- Conferentie milieu en veiligheid, 22-01-09

I. Dijkshoorn

- BHV opleiding.

S. Huigen

- WHT themadag botweefsel en ontkalking, 21 april 2009.

M.Uijl

- Cursus Pathologie Hogeschool Leiden, najaar 2009 (meerdere data).

C. Stegink-Jansen.

- Vapro stagebegeleiding, 03-02-09.
- PMLF –dag Utrecht, 13-01-09.

Cytologie:

A. Resida

- Veldhuizencursus Noordwijkerhout, 18-19 nov. 2009.

D.Bakkers

- Veldhuizencursus Noordwijkerhout, 18-19 nov. 2009.

H. Martens

- Internationaal cytologie congres Lissabon, mei 2009.
- MLO-dag Leiden, 27-05-09.
- PMLF –dag Utrecht, 13-01-09.

H. Gumus

- Internationaal cytologie congres Lissabon, mei 2009.

Immunologie:

M. Riemens - v/d Lusdonk

- De PCR theoretische achtergronden en applicaties. 13 nov. 2009- 5 feb. 2010.
- Basiscursus Moleculaire Biologie, 13-11-2008 tot 22-01-2009.

A. Breugelmans

- Vierde bijeenkomst werkgroep moleculaire diagnostiek in de pathologie, 27-02-09.

R. Kroonen

- Vierde bijeenkomst werkgroep moleculaire diagnostiek in de pathologie, 27-02-09.

ICT:

A.K. Miedema,

- Opleiding windows server 2008, nov. 2009 – dec 2010.

KAM:

C. Damsma

- Themacongres Pathologie en kwaliteit, 15-09-09.
- Conferentie milieu en veiligheid, 22-01-09

VIII Kwaliteit

CCKL

Audits

Rondzendingen

IX Wetenschappelijke activiteiten

Publicaties

- (1) Bul M, Plaisier PW, Westenend PJ, Storm RK, Oostenbroek RJ. Phyllodes tumor van de mamma: een diagnostische uitdaging. Ned Tijdschr Heelkunde 2009; 18:100-105.
- (2) Hafezi F, Moesen I, Carels G, Mooy C, Paridaens D. [Waldenström's macroglobulinaemia of the lacrimal gland in a patient with sarcoidosis.]. Ophthalmologie 2009.
- (3) Kuipers IM, Oostenbroek RJ, Storm RK, Menke-Pluymers MB, Westenend PJ, Plaisier PW. [Suppose a mammary carcinoma is absent from the surgical specimen]. Ned Tijdschr Geneeskde 2009; 153:A3.
- (4) Mensink HW, Vaarwater J, Kilic E, Naus NC, Mooy N, Luyten G et al. Chromosome 3 intratumor heterogeneity in uveal melanoma. Invest Ophthalmol Vis Sci 2009; 50(2):500-504.
- (5) Saelens IE, Bartels MC, Van RG, Dinjens WN, Mooy CM. Introduction of epithelial cells in the flap-graft interface during descemet stripping automated endothelial keratoplasty. Arch Ophthalmol 2009; 127(7):936-937.
- (6) van der Meulen J, de Jong GTM, Westenend PJ. Acute interstitial nephritis during rifampicin therapy can be a paradoxical response: a case report. Cases J 2009; 2:6643.
- (7) van der Zee A, Hermans M, Kroonen R, Breugelmans A-J, Mooij CM, Westenend PJ. Evaluation of an internally controlled semi-quantitative real-time PCR for detection of *Pneumocystis jiroveci* in paraffin-embedded clinical samples. Abstract Book European Meeting on Molecular Diagnostics , 66. 2009.
Ref Type: Abstract

Voordrachten

C. M. Mooy

- June 11, 2009: Amsterdam, European Ophthalmic Pathology Society (EOPS): "Epithelioid haemangioma of the orbit

Onderwijs

C. M. Mooy

- Vaardigheidsopdracht EMCR Geneeskunde 3^e jaars: anatomie en pathologie van het oog:
- 23, 26 en 27 maart; 14, 15 mei
- Cursus pathologie van het oog. AIOS Oogheelkunde: 11 febr, 18 maart, 15 april, 6 mei, 15 juni, 12 augustus, 4 oktober.
- LVAO lesdag dd 27 juni 2009: Pathologie van de traanwegen, Pathologie melanocytair tumoren, pathologie infectieuze en inflammatoire orbitale aandoeningen.